

Sygn. akt III AUa 441/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 lutego 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Romana Mrotek
Sędziowie:	SSA Anna Polak SSA Urszula Iwanowska (spr.)
Protokolant:	St. sekr. sąd. Edyta Rakowska

po rozpoznaniu w dniu 16 lutego 2016 r. w Szczecinie

sprawy R. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K.

o emeryturę pomostową

na skutek apelacji ubezpieczonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Koszalinie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 23 marca 2015 r. sygn. akt IV U 156/15

oddala apelację.

SSA Urszula Iwanowska SSA Romana Mrotek SSA Anna Polak

III A Ua 441/15

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. decyzją z dnia 14 stycznia 2014 r., znak (...), odmówił R. K. prawa do emerytury pomostowej z tytułu pracy w warunkach szczególnych wskazując, że ubezpieczony nie udowodnił pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszącego co najmniej 15 lat oraz po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych. Organ rentowy wyjaśnił, że nie uwzględniono ubezpieczonemu okresu pracy od 1 lutego 1997 r. do 31 grudnia 1999 r. jako traktorzysty, gdyż pracodawca nie wystawił mu prawidłowego świadectwa pracy w warunkach szczególnych, jak też okresu pracy od 1 do 31 lipca 2014 r., gdyż pracodawca nie zgłosił go jako pracownika zatrudnionego w warunkach szczególnych.

W odwołaniu od powyższej decyzji R. K. wniósł o jej zmianę poprzez przyznanie mu prawa do wnioskowanego świadczenia podnosząc, że spełnia on wszystkie przesłanki z ustawy z dnia 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych, aby przyznać mu wnioskowane świadczenie.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy domagał się jego oddalenia, powtarzając argumenty użyte w uzasadnieniu decyzji.

Wyrokiem z dnia 23 marca 2015 r. Sąd Okręgowy w Koszalinie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie.

Powyższe orzeczenie Sąd Okręgowy oparł o następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne:

R. K. urodził się w dniu (...)

Ubezpieczony posiada łączny staż ubezpieczeniowy w wymiarze 27 lat, 5 miesięcy i 3 dni – tj. 27 lat, 4 miesiące i 3 dni okresów składkowych i 1 miesiąc okresów nieskładkowych.

Organ rentowy uznał, że przed 1 stycznia 1999 r. ubezpieczony wykonywał prace w szczególnych warunkach w następujących okresach:

- od 20 lipca 1972 r. do 28 lutego 1975 r. – jako funkcjonariusz w Komendzie (...) w K.,
- od 5 września 1979 r. do 9 września 1980 r. – jako kierowca samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony w Spółdzielni Pracy (...) w K.,
- od 3 listopada 1980 r. do 10 maja 1984 r. – jako kierowca samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony w Zakładzie (...) przy (...) w K.,
- od 5 lipca 1984 r. do 12 czerwca 1985 r. – jako kierowca samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony w Przedsiębiorstwie (...) w K.,
- od 13 czerwca 1985 r. do 20 listopada 1985 r. – jako kierowca autobusu o liczbie miejsc siedzących powyżej 15 w Przedsiębiorstwie (...) w K.,
- od 3 czerwca 1986 r. do 23 lipca 1986 r. – jako kierowca autobusu o liczbie miejsc siedzących powyżej 15 w Przedsiębiorstwie (...) w K.,
- od 4 lipca 1988 r. do 31 sierpnia 1990 r. – jako kierowca autobusu o liczbie miejsc siedzących powyżej 15 w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie (...) w K.,
- 12 sierpnia 1994 r. do 23 grudnia 1995 r. – jako kierowca samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony w (...) w S..

W okresie od 1 lutego 1997 r. do 31 grudnia 1999 r. R. K. był zatrudniony w Spółdzielni (...) w S. na stanowisku traktorzysty.

Za ten okres pracodawca wystawił ubezpieczonemu świadectwo pracy wykonywania pracy w warunkach szczególnych na stanowisku traktorzysty.

W okresie od 16 czerwca 2014 r. do 31 lipca 2014 r. ubezpieczony zatrudnił się na stanowisku zrywkarz w Usługi (...) w S.. Pracodawca w dniu 31 lipca 2014 r. wystawił mu świadectwo pracy wykonywania pracy w warunkach szczególnych w okresie 1-31 lipca 2014 r. jako zrywkarz, które stanowisko wymienione jest w załączniku nr 1, poz. 34 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych. Pracodawca nie zgłosił ubezpieczonego do ubezpieczenia z tytułu pracy w warunkach szczególnych, w tym nie opłacał składek na Fundusz Emerytur Pomostowych za ubezpieczonego.

W dniu 18 listopada 2014 r. R. K. złożył do organu rentowego wniosek o przyznanie emerytury pomostowej.

Ubezpieczony ukończył 60 lat oraz nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Po ustaleniu powyższego stanu faktycznego oraz na podstawie art. 4 i 49 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. nr 237, poz. 1656 ze zm.; powoływana dalej jako: ustawa) Sąd Okręgowy uznał, że odwołanie ubezpieczonego nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd pierwszej instancji podkreślił, że ubezpieczony ubiegając się o emeryturę pomostową, w myśl powołanych powyżej przepisów musiałby po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywać prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 tej ustawy albo na dzień 1 stycznia 2009 r. legitymować się 15-letnim okresem pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy tj. prac, które szczegółowo wymienia załącznik nr 1 i 2 do ustawy.

Sąd Okręgowy miał na uwadze, że ubezpieczony wykazywał, iż wykonywał pracę w szczególnych warunkach, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 omawianej ustawy po dniu 31 grudnia 2008 r., bowiem taką pracę faktycznie wykonywał na stanowisku zrywkarza, na okoliczność którą przedłożył świadectwo pracy oraz świadectwo pracy w warunkach szczególnych, o którym mowa w art. 51 ustawy. Organ rentowy nie kwestionował autentyczności tych dokumentów a jedynie podnosił, że pracodawca ubezpieczonego działał niekonsekwentnie, gdyż pomimo wydanych świadectw, nie zgłosił ubezpieczonego do ubezpieczenia z tytułu pracy w warunkach szczególnych, w tym nie opłacał za niego składek na Fundusz Emerytur Pomostowych. Inaczej mówiąc, do chwili obecnej ubezpieczony nie został zaewidencjonowany w organie rentowym przez swojego byłego już pracodawcę jako pracownik wykonujący prace w szczególnych warunkach.

Mając na względzie powyższe sąd pierwszej instancji stwierdził, że system emerytur pomostowych został w pewnym zakresie powiązany organizacyjnie z systemem ubezpieczeń społecznych. Przejawia się to chociażby w wykorzystaniu na potrzeby emerytur pomostowych regulacji dotyczących zgłaszania pracowników oraz zasad i trybu opłacania składek. Konsekwencją tego stanu rzeczy jest też to, że osoby objęte emeryturami pomostowymi mogą korzystać z rozwiązań prawnych właściwych dla ubezpieczeń społecznych, w tym także przysługują im właściwe dla systemu ubezpieczeń społecznych środki prawne w razie niezgłoszenia ich przez pracodawcę albo w przypadku nie uiszczenia przez płatnika składek na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych.

Rozważając powyższą kwestię, Sąd Okręgowy wskazał, że stosownie do art. 41 ust. 4 ustawy płatnik składek jest obowiązany prowadzić:

- 1) wykaz stanowisk pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze;
- 2) ewidencję pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, za których jest przewidziany obowiązek opłacania składek na Fundusz Emerytur Pomostowych.

Ponadto płatnik składek obowiązany jest powiadomić pracowników o dokonaniu wpisu do ewidencji, o której mowa w ust. 4 a w przypadku nieumieszczenia w ewidencji pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, za których jest przewidziany obowiązek opłacania składek na FEP, pracownikowi przysługuje skarga do Państwowej Inspekcji Pracy.

Sąd Okręgowy zwrócił zatem uwagę, że ubezpieczony nie skorzystał z tego trybu uregulowania swojej sytuacji prawnej. Do dnia wydania zaskarżonej decyzji, a nawet do dnia przekazania akt rentowych do Sądu (10 lutego 2015 r.) sam pracodawca nie złożył wykazu z art. 41 ust. 4 pkt 1 ustawy o emeryturach pomostowych, jak też o objęciu pracodawcy obowiązkami określonymi w tej ustawie nie rozstrzygnięto uprzednio w stosownym do tego trybie (nie wydano decyzji na podstawie art. 38 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w związku z art. 40 ust. 7 ustawy o emeryturach pomostowych).

Dlatego sąd meriti zgodził się z organem rentowym, że ubezpieczony nie spełnił warunku z art. 4 pkt 6) ustawy o emeryturach pomostowych, gdyż po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywał pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy.

Następnie Sąd Okręgowy wskazał, że zebrany materiał dowodowy nie dawał podstaw do ustalenia, że ubezpieczony spełnił przesłanki do emerytury pomostowej z art. 49 ustawy.

Sąd pierwszej instancji podkreślił, że regulacja wynikająca z art. 49 ustawy jest regulacją szczególną w stosunku do tej, jaka wynika z art. 4 ustawy. Odstępstwo od zasady wynikającej z art. 4 pkt 6 ustawy (tzn. obowiązku wykonywania pracy w szczególnych warunkach po dniu 31 grudnia 2008 r.) zawężone jest wyłącznie do tych ubezpieczonych, którzy na dzień 1 stycznia 2009 r. legitymują się okresem 15 lat pracy w warunkach szczególnych, ale wyłącznie w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych. Nie wystarczy zatem wykazanie się na ten dzień wymaganym okresem pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 32 i 33 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, albowiem konieczne jest także, aby praca ta była pracą w warunkach szczególnych w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych (art. 49 pkt 3 tej ustawy). Sąd pierwszej instancji w całej rozciągłości podzielił w tym zakresie rozważania prawne poczynione w uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 2012 r., II UK 164/11 (LEX nr 1171289), gdzie wskazano, że warunkiem skutecznego ubiegania się o emeryturę pomostową w świetle wykładni językowej art. 4 i 49 ustawy, jest więc legitymowanie się określonym stażem pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze (w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych lub dotychczasowych przepisów) oraz kontynuowanie pracy w tych warunkach po wejściu w życie ustawy, a więc po 1 stycznia 2009 r. W przypadku kiedy osoba ubiegająca się o to świadczenie nie kontynuuje pracy w warunkach szczególnych lub szczególnym charakterze i legitymuje się w związku z tym jedynie stażem pracy "szczególnej" według poprzednio obowiązujących przepisów, może nabyć prawo do "nowego" świadczenia jedynie wówczas, gdy dotychczasowy staż pracy (okres prac) można kwalifikować jako prace w warunkach szczególnych w rozumieniu dziś obowiązujących przepisów (art. 3 ust. 1 ustawy) lub o szczególnym charakterze (art. 3 ust. 3 ustawy). Innymi słowy brak podstaw prawnych do przyznania emerytury pomostowej ubezpieczonemu, którego dotychczasowy okres pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze, dziś nie może być tak kwalifikowany. Powyższe stanowisko Sąd Najwyższy powtórzył w wyroku z dnia 4 września 2012 r., I UK 164/12 (OSNP 2013/15-16/185) jednoznacznie wskazując, że określenie "okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3", zawarte w art. 49 pkt 3 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych, oznacza okres pracy wskazany w art. 3 ust. 1 i 3 tej ustawy, bez wliczania do niego okresów pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 32 i 33 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Następnie sąd pierwszej instancji podniósł, że ubezpieczony przedłożył świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach, z których wynikało, iż od 5 września 1979 r. do 9 września 1980 r., od 3 listopada 1980 r. do 10 maja 1984 r., od 5 lipca 1984 r. do 12 czerwca 1985 r. oraz 12 sierpnia 1994 r. do 23 grudnia 1995 r. był kierowcą samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. W okresie od 13 czerwca 1985 r. do 20 listopada 1985 r., od 3 czerwca 1986 r. do 23 lipca 1986 r. oraz od 4 lipca 1988 r. do 31 sierpnia 1990 r. był kierowcą autobusu o liczbie miejsc siedzących powyżej 15 w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie (...) w K.. Ponadto w okresie od 1 lutego 1997 r. do 31 grudnia 1999 r. R. K. był zatrudniony w Spółdzielni (...) w S. na stanowisku traktorzysty.

Sąd meriti zaznaczył, że poza sporem jest, iż stanowisko kierowcy autobusu stanowi prace w szczególnym charakterze w rozumienia przepisów ustawy o emeryturach pomostowych (załącznik nr 2, poz. 18). Stąd też organ rentowy prawidłowo uwzględnił ubezpieczonemu prace na tym stanowisku do stażu pracy, o którym mowa w art. 49 pkt 3) w związku z art. 3 ust. 1 i 3 tej ustawy. Odmienne jednak, załączniki nr 1 i nr 2, o jakich mowa w art. 3 ustawy, nie kwalifikują obecnie pracy kierowcy samochodu ciężarowego oraz traktorzysty (kierowcy ciągnika) jako pracy w warunkach szczególnych, jak to czynił załącznik nr 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w wykazie A, dziale VIII, poz. 2 i 3. Aktualnie, jedynie jako praca o szczególnym charakterze, wobec rozmiaru odpowiedzialności związanej z bezpieczeństwem innych, wymieniona jest w załączniku Nr 2 ustawy pomostowej:

praca kierowcy autobusu i trolejbusu w ruchu publicznym (pkt 8), praca kierowcy pojazdów uprzywilejowanych (pkt 9) oraz praca kierowcy przewożącego materiały wybuchowe oznaczone unijnym kolorem pomarańczowym (pkt 10), której ubezpieczony nie wykonywał, w każdym razie zaniechał jakiegokolwiek inicjatywy dowodowej w tym zakresie. Przy czym, sąd meriti podkreślił, że wykaz prac określonych w art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych jest zamknięty i nie podlega uzupełnieniu w postępowaniu sądowym, co oznacza, że cech pracy "o szczególnym charakterze" lub "w szczególnych warunkach" nie mogą posiadać inne prace, choćby sposób ich wykonywania i ich jakość mogła obniżyć się z wiekiem (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 2012 r., II UK 164/11, OSNP 2013/5-6/6). Oznacza to, że R. K. nie legitymuje się 15-letnim stażem pracy wykonywanej w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze na dzień 1 stycznia 2009 r. w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych, nie spełnia więc warunków do przyznania jej prawa do emerytury pomostowej na podstawie art. 49 tej ustawy.

Konkludując Sąd Okręgowy wskazał, że w rozpoznawanej sprawie niesporne między stronami jest to, iż ubezpieczony jako kierowca samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony oraz traktorzysta wykonywał pracę mającą cechy pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, lecz niebędącą taką pracą w rozumieniu art. 3 ust. 1 lub 3 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych. W tej sytuacji, skoro ubezpieczony nie przepracował co najmniej 15 lat w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 3 ust. 1 lub 3 tej ustawy, to nie spełnił wymagań określonych w art. 49 ustawy do nabycia wnioskowanego prawa.

Sąd meriti uznał nadto, że ubezpieczony nie spełnia również warunków nabycia prawa do emerytury pomostowej określonych w art. 4 ustawy, ponieważ nie pracował w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 3 ust. 1 lub 3 tej ustawy po 31 grudnia 2008 r., nie spełnił więc warunku określonego w art. 4 pkt 6 ustawy.

Wobec dokonanych powyżej ustaleń sąd pierwszej instancji na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie ubezpieczonego.

Z powyższym wyrokiem Sądu Okręgowego w Koszalinie w całości nie zgodził się R. K., który w wywiedzionej apelacji zarzucił nie uwzględnienie okresu zatrudnienia w latach 1997-1999, a przecież obowiązują stare wykazy prac, a nie nowe oraz zatrudnienie w 2014 r. jako zrywkarz, tj. nowy wykaz. Apelujący podkreślił, że takie prace wykonywał.

Nadto w dniu 17 listopada 2015 r. do Sądu Apelacyjnego ubezpieczony złożył pismo Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K., w którym organ rentowy stwierdził, że na według stanu na dzień 30 czerwca 2015 r., w roku 2104 r. płatnik składek Usługi (...) wykazał następujące okresy pracy w szczególnych warunkach – prace bezpośrednio przy zrywce lub ręcznej ścince drzew przenośną pilarką z piłą łańcuchową od 1 do 31 lipca 2014 r.

Sąd Apelacyjny rozważył, co następuje:

Apelacja ubezpieczonego okazała się nieuzasadniona.

Ponowna analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, a także zarzutów podniesionych w apelacji prowadzi zdaniem Sądu Apelacyjnego do wniosku, że zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego jest prawidłowy. Sąd Okręgowy przy rozpoznaniu sprawy rozważył przedstawione dowody oraz ocenił je w sposób nie naruszający swobodnej oceny dowodów. Prawidłowo dokonane ustalenia faktyczne oraz należyte umotywowaną ocenę prawną sporu Sąd Apelacyjny przyjmuje za własne, w pełni dzieląc wywody zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Z tego też względu sąd odwoławczy nie dostrzega potrzeby ponownego szczegółowego przytoczenia zawartych w nim argumentów (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1998 r., I PKN 339/98, OSNAP 1999/24/776 oraz z dnia 22 lutego 2010 r., I UK 233/09, LEX nr 585720 i z dnia 24 września 2009 r., II PK 58/09, LEX nr 558303). Rozpoznając sprawę Sąd Okręgowy nie naruszył tak norm prawa materialnego, jak i zasad postępowania, które uzasadniałyby uwzględnienie wniosków apelacji.

R. K. ubiegając się o emeryturę pomostową i składając wniosek o przyznanie prawa do tego świadczenia 18 listopada 2014 r. musiał wykazać, że spełniał wszystkie określone w art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych warunki, czyli musiał:

- 1) urodzić się po dniu 31 grudnia 1948 r.,
- 2) mieć okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat,
- 3) osiągnąć wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn,
- 4) mieć okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
- 5) przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywać prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS,
- 6) po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywać pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3,
- 7) rozwiązać stosunek pracy.

Podkreślenia przy tym trzeba, że wszystkie wskazane warunki R. K. musiał spełnić łącznie i to na dzień złożenia wniosku o przyznanie świadczenia, a najpóźniej na dzień wydania zaskarżonej decyzji – 14 stycznia 2015 r. Dlatego słusznie przyjął sąd pierwszej instancji, że nie spełnienie któregokolwiek na ten dzień, choćby tylko jednego, musiało skutkować odmową przyznania wnioskowanego świadczenia.

W niniejszej sprawie organ rentowy odmawiając przyznania świadczenia w zaskarżonej decyzji z dnia 14 stycznia 2015 r. wskazał, że ubezpieczony nie spełnił warunków określonych w punkcie 2) i 6). Natomiast sąd pierwszej instancji rozważył także możliwość spełnienia przez ubezpieczonego przesłanek z art. 49 ustawy uznając jednak, że R. K. ich nie spełnia, bowiem nie legitymuje się okresem pracy 15 lat w szczególnych warunkach lub w szczególny charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy.

W odpowiedzi na apelację trzeba podkreślić, że ubezpieczony na dzień złożenia wniosku i wydania zaskarżonego wyroku nie wykazał, że pracodawca, u którego świadczył pracę w okresie od 1 lipca do 31 lipca 2014 r. w charakterze zrywkarza wypełnił obowiązek zgłoszenia ubezpieczonego jako pracownika zatrudnionego w szczególnych warunkach i opłacił składki na Fundusz Emerytur Pomostowych. Skutkiem tego ustalenia było uznanie braku spełnienia przesłanki pracy w szczególnych warunkach po dniu 31 grudnia 2008 r.

Podkreślić trzeba, że także na dzień rozpoznania sprawy przez Sąd Apelacyjny w aktach sprawy brak potwierdzenia wypełnienia powyższych obowiązków przez płatnika składek, a ubezpieczony nie podjął czynności, na które szczegółowo uwagę zwrócił sąd pierwszej instancji w uzasadnieniu wyroku. Nie wyjaśnia bowiem tej kwestii pismo ZUS z dnia 30 czerwca 2015 r. złożone do akt sprawy w listopadzie 2015 r. Zatem brak ustalenia, że ubezpieczony był zatrudniony w szczególnych warunkach pod dniem 31 grudnia 2008 r. było prawidłowe zarówno na dzień wydania zaskarżonej decyzji, jak i na dzień wydania zaskarżonego wyroku. Skoro pracodawca nie wypełnił obowiązku wynikającego z art. 38 ust. 3 i 4 ustawy to ubezpieczony składając wniosek powinien był skorzystać z prawa wynikającego z art. 41 ust. 6 ustawy, na co zwrócił uwagę sąd pierwszej instancji. Przy czym, wbrew twierdzeniom ubezpieczonego podnoszonym na rozprawie apelacyjnej, skoro apelujący złożył wniosek o przyznanie prawa do świadczenia w dniu 18 listopada 2014 r., to na podstawie art. 38 ust. 3 ustawy, płatnik składek – pracodawca winien dokonać zgłoszenia danych o pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w danym roku kalendarzowym (2014 r.) do ZUS w terminie 7 dni od dnia zgłoszenia wniosku, czyli do dnia 25 listopada 2014 r. Takiego zgłoszenia nie odnotowano ani na dzień wydania decyzji (14 stycznia 2015 r.) ani na dzień wydania zaskarżonego wyroku (23 marca 2015 r.).

Zatem prawidłowo Sąd Okręgowy rozważył również spełnienie przez ubezpieczonego przesłanek do nabycia wnioskowanego świadczenia na podstawie art. 49 ustawy i uznał, że ubezpieczony nie wykazał, że wykonywał pracę w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 3 ust. 1 w wymiarze co najmniej 15 lat. Jakkolwiek praca kierowcy samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony do takiej pracy należy, to już praca kierowcy ciągnika (traktorzysty) do takich prac nie jest zaliczana, nie jest bowiem objęta przepisami ustawy.

W ustalonym stanie faktycznym ubezpieczony nie wykazał, że spełnił warunki do przyznania wnioskowanego świadczenia, zatem zaskarżony wyrok jest prawidłowy, a apelacja jako nieuzasadniona podlega oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

SSA Urszula Iwanowska SSA Romana Mrotek SSA Anna Polak